

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

7-8. évfolyamos tanulók számára

3. forduló - Megoldókulcs

1. Helyesírási totó

Válaszd ki a két szó közül, melyik a helyes! Ha az első, írd a négyzetbe az 1-es számot, ha a második, írd a 2-t. Ha mindkettő helyes, akkor az x-et!

	1.	2.	Tipp
1.	higgy	higyj	1.
2.	gyanusít	gyanúsít	2.
3.	Móricz-os	móriczos	2.
4.	videóklip	videoklip	1.
5.	on-line	online	2.
6.	mulat	múlat	X
7.	ésszerű	észszerű	2.
8.	tenyérbe mászó	tenyérbemászó	X
9.	spray	spré	X
10.	Ivettel	Ivett-tel	2.
11.	történelemóra	történelem óra	1.
12.	február	Február	1.
13.	elől	elől	X
+1	kulturális	kultúrális	1.

14p

2. Összeadás

Ha az első két szó szinonimáját egymás mellé írod, akkor megkapod a harmadik meghatározás szinonimáját.

Pl.: nem valódi + veszedelem = alkotó $\Rightarrow$ mű + vész = művész

szomorúság	+	lakoma	=	lakberendezési tárgy
bú		tor		bútor

kettő egy egész	+	indulatszó	=	vánkos
pár		na		párna

óv	+	energiaforrás	=	oltalom
véd		elem		védelem

6p

3. Jeles napok

Olvasd el a jeles napokról szóló szöveget, majd válaszolj a kérdésekre!

Sok jeles napot ismerünk, mindannyian tudjuk, hogy januárban van vízkereszt, március 8-a nőnap, május első vasárnapja mindig anyák napja és így tovább. Na, de ki gondolta volna, hogy például a szerelmi vallomásnak is van saját napja, sőt a lustáknak is? Összegyűjtöttünk néhányat az igazán meglepő és különleges világnapok közül.

A höemberek napjáról már lekéstünk, januárban ünnepeltük őket, de az év első felében sok különleges csoportról emlékezhetünk meg a rejtvényfejtőktől az amatőr rádiózást kedvelőkig, és olyan rendhagyó napokra is készülhetünk, amikor a gofrit, a Star Warst és az unikornisokat ünnepeljük. A második félévben a környezetünkre is figyelő, mégis külön napokra készülhetünk, például a tiszta hegyek, a cápatudatosság vagy a mókusok megbecsülésének a napja.

A világnapok között a különböző „szakmák” ünnepét is megtalálhatjuk. Saját napja van a parkettacsizolóknak, a kalózoknak, a bábosoknak, a rendszergazdáknak. A könyvtárosok nem akárhogy képviseltetik magukat: március elsején tartják az „ölelj meg egy könyvtárost” napot. Vajon a könyvtárosok találták ki vagy az olvasók?

Ha igazán különleges napokról szeretnénk olvasni, akkor ne feledkezzünk meg januárban a „lépj a pocsolyába”, júliusban a „vidd el a szobanövényeidet sétálni” és decemberben a „hagyd ki az L-et” napról.

Bolondos elnevezésekben nincs hiány, azonban olykor a vicces név mögött komoly tartalom rejlik.

Február 11-én a „Ne sírj a kiömlött tej miatt” nap pozitív hozzáállásra ösztönöz, még akkor is, ha a dolgok nem úgy alakulnak, ahogy szeretnénk. Nézzük a dolgok napos oldalát, és ezt az érzést vigyük magunkkal az év további részébe is!

A „felemás cipők napja” május 3. Ezt a mókás napot Dr. Arlene Kaiser hozta létre, hogy ünnepelje az emberi sokszínűséget.

Április 16.: menj pizsamában dolgozni. Ez a nap nyúlik vissza a legkorábbra. 1955 óta az USA-ban április 15. az adófizetés napja, így másnap egy pihenőnapot adtak az embereknek.

A „szőrlabda-tudatosság” napja április utolsó pénteke: a szőrgolyók kialakulása gyakori macskabetegség, amit a szőr lenyelése okoz. A világnapot egy állatorvos indította el, hogy felhívja a figyelmet erre a problémára.

Végül egy nap, ami nem szorul magyarázatra: „mindent márts csokiba”-nap (12.16.) alighanem a legnagyobb népszerűségnek örvendene, ha tudnánk róla – függetlenül attól, hogy az eredetét teljes homály fedi.

Forrás: poloskeiszorp.hu ; sihuu.com ; unciklopedia.org írása alapján

4. Állítsd időrendi sorrendbe a következő jeles napokat. A naptárban legelől szereplővel kezd!

6.	a tiszta hegyek napja
5.	anyák napja
4.	szőrlabda-tudatosság napja
2.	ölelj meg egy könyvtárost-nap
3.	nőnap
1.	lépj a pocsolyába-nap

5. Igaz – Hamis

Az anyák napja minden esetben megelőzi a „felemás cipők” napját. **H**

A „vidd el a szobanövényeidet sétálni” nap minden évben a rejtvényfejtők napját követi. **I**

Az USA-ban az adófizetés napján nem kell dolgozni. **H**

3p

6. Számos időpont szerepelt a fenti szövegben. Hogyan kell pontosan írni a dátumokat? Írd az üres oszlopba a megfelelő jelet (1, 2, X)!

1: az első oszlop megoldása jó, 2: a második oszlop megoldása jó, x: mindkét megoldás jó

2026.február 1-én	2026. február 1-jén	X
2025 és 2026 között	2025 és 2026. között	1.
2026. február 2-án	2026. február 2.-án	1.
2026. februárjában	2026 februárjában	2.
2026. február 2-áig	2026. február 2-ig	X

5p

7. Húzd alá azt a kifejezést, ami a megadott szónak az ellentéte lehet. Egy sorban több kifejezés is aláhúzható.

jeles	a) <u>hétköznapi</u>	b) <u>elégtelen</u>	c) apró
pozitív	a) <u>stresszes</u>	b) mintaszerű	c) tétova
amatőr	a) <u>professzionális</u>	b) laikus	c) <u>szakértő</u>

3p

8. Alakítsd át a szövegben szereplő igealakokat a meghatározásoknak megfelelően!

<i>gondolta volna</i>	T/3., feltételes mód, jelen idő, általános ragozás	gondolnának
<i>összegyűjtöttünk</i>	T/2., felszólító mód, jelen idő, határozott ragozás	gyűjtsétek össze
<i>találták ki</i>	T/1., kijelentő mód, jövő idő, határozott ragozás	ki fogjuk találni
<i>megtalálhatjuk</i>	E/1., felszólító mód, jelen idő, általános ragozás	találjak meg
<i>ölelj meg</i>	E/2., kijelentő mód, múlt idő, határozott ragozás	megölelted
<i>fedí</i>	E/3., feltételes mód, múlt idő, általános ragozás	fedett volna

12p

9. Gondoltam egy szóra... A kérdésekre adott válaszok alapján válaszd ki a megadott kifejezések közül, melyik szóra gondoltam!

vízkereszt, hóemberek, rendhagyó, könyvtárosok, képviseltetik, ünnepét, sokszínűséget

- a) Összetett szó? – Igen
Vegyes hangrendű? – Igen
Többes számban van? – Nem
A keresett szó:
- b) Ragos szó? – Igen
Mély hangrendű – nem
Főnév? – nem
A keresett szó:

rendhagyó vagy **sokszínűséget**

képviseltetik

- c) Egyszerű szó? – Nem
Főnév? – Igen
Három szótagból áll? – Nem
Másképp ejtjük, mint ahogyan írjuk? – Igen
A keresett szó:

könyvtárosok

6p

10. Írd be a táblázatba a következő mondatokból az alanyt és az állítmányt, majd válaszolj a kérdésekre!

Bolondos elnevezésekben nincs hiány.

állítmány	alany
nincs	hiány

1955 óta az USA-ban április 15. az adófizetés napja.

állítmány	alany
napja	(április) 15.

A hóemberek napjáról már lekéstünk.

állítmány	alany
lekéstünk	mi

6p